

Een 'dolle, diabolische kermisrit' werd het eerste optreden van dirigent Daniele Gatti met het Concertgebouworkest, sinds bekend werd dat hij de nieuwe chef-dirigent wordt. Recensent Peter van der Lint geeft vijf sterren.

•

Bij Gatti is niets zeker. Vliegen we uit de bocht, dan vliegen we uit de bocht.

De goeie man moet nog beginnen, en nu al vliegen de sterren hem om de oren. Daniele Gatti wordt pas vanaf september 2016 officieel chef-dirigent van het Koninklijk Concertgebouworkest, maar sinds we dat weten, luister je toch anders als hij hier als gast een al lang geplande uitvoering van Mahlers Zesde symfonie komt dirigeren. Voor ons in de zaal stond daar donderdag natuurlijk de chef in spe op de bok, en ook Gatti zelf was er waarschijnlijk veel aan gelegen om nu al zijn geloofsbrieven aan de Amsterdammers te overhandigen.

Nou, dat lukte fenomenaal, en ze werden door een bomvolle zaal ovationeel ontvangen. Net als bij Gatti's interpretatie van Mahlers Negende vorig jaar met het KCO zijn de vijf sterren hierboven onontkooftbaar. Dat zal in andere kranten beslist anders zijn, want Gatti is wel iemand die controversie oproept. Je geeft je over aan zijn allesomvattende muzikale regie van een partituur of je haakt bij het begin al af. Een tussenweg is er waarschijnlijk niet.

Details

Zoals bijna altijd dirigeerde Gatti ook deze anderhalfuur durende, extreem complexe symfonie uit het hoofd. Volgens hemzelf is dat geen ijdeluiterij, maar een manier om zo dicht mogelijk bij de musici te komen. Ondertussen heeft Gatti het miniemste detail in zijn hoofd zitten - elke dynamische wending, elk accent, elke tegenstem, elk verborgen nootje. En vaak zijn dat niet de details die je als geoefend luisteraar al kent, maar de minder voor de hand liggende. Het resultaat is een overdonderende Zesde zoals je die nog nooit hoorde.

Zo presenteerde de Italiaanse maestro het Scherzo - bij hem als tweede deel gespeeld - als een dolle, diabolische kermisrit. Mahler als de excentrieke nazaat van Berlioz. Met overweldigend overzicht hield Gatti het in blakende vorm stekende orkest bij de les. Slechts één vinger richting hoorns was genoeg om daar de boel in lichterlaaie te zetten. En dan die warme strijkersgloed in het Andante! Gatti nodigde uit en dwong tegelijkertijd ontzag af.

Het grootste verschil met de vertrekkende chef Mariss Jansons is dat die je de zekerheid gaf dat er niets mis kon gaan, en dat de uitvoering een sublieme zou worden. Bij Gatti is niets zeker. Vliegen we uit de bocht, dan vliegen we uit de bocht. Maar blijven we in de rails dan hap je aan het slot in ongeloof naar adem en racet de adrenaline nog minutenlang door je lijf. Als je daar niet tegen kunt, ga je als muzikliefhebber een lastig decennium tegemoet in Amsterdam.